

Любов Азмук,

к.е.н., доц., доцент кафедри стратегії підприємств
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
azmukl@gmail.com

Олена Щербатюк,

к.е.н., доц., доцент кафедри стратегії підприємств
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
shcherbatyuk@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ ПРИКЛАДНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ МІКРОЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ВИКОНАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Lubov Azmuk,

Ph.D., Associate Professor, Department of enterprises' strategy,
SHEE «Vadym Hetman Kiev National Economic University»,
azmukl@gmail.com

Olena Shcherbatyuk,

Ph.D., Associate Professor, Department of enterprises' strategy,
SHEE «Vadym Hetman Kiev National Economic University»,
shcherbatyuk@ukr.net

USING OF THE MICROECONOMIC ANALYSIS APPLIED TOOLS DURING DOING QUALIFICATION WORKS

Сучасні тенденції в економіці та управлінні підприємствами визначають змістовне наповнення професійних обов'язків майбутніх фахівців з економіки та мають бути враховані при формуванні їх професійних компетенцій. Тому необхідним завданням магістерської підготовки є формування у студентів знань, умінь і навичок, необхідних для вирішення задач по забезпеченню сталого розвитку підприємств, що передбачає вміле використання сучасного інструментарію дисциплін як практичного, так і теоретичного спрямування, зокрема, економічної теорії, мікроекономіки. Оскільки курс «Мікроекономічний аналіз» істотно розширює і поглиблює знання в галузі економічного аналізу поведінки фірми на недосконало конкурентних ринках, то інструментарій даної наукової дисципліни може бути використаний при виконанні кваліфікаційних робіт магістрів спеціальності «Економіка».

Прикладний інструментарій мікроекономічного аналізу може бути використаний при написанні аналітико-діагностичного розділу кваліфікаційної роботи студентів спеціалізації «Економіка підприємства». Лист 3 презентаційних матеріалів фрагментарно ілюструє ті питання, при розкритті яких можна використати методи й інструменти мікроекономічного аналізу у розрізі аналітичних підрозділів дипломної роботи та тем курсу. Наприклад, інструментарій мікроекономічного аналізу дозволяє дати загальну характеристику досліджуваного підприємства, зокрема, визначити види та масштаби його діяльності, ринкові межі й проаналізувати контрагентів. З більшим ступенем деталізації відповідний інструментарій можна використовувати при написанні другого аналітичного підрозділу, а саме, при здійсненні аналізу проміжного середовища підприємства і виконанні портфельного аналізу.

Необхідно відзначити, що окремі інструменти стратегічного аналізу можуть бути поглиблені саме за допомогою використання інструментів мікроекономічного аналізу. Так, лист 4 презентаційних матеріалів ілюструє напрямки розширення та урізноманітнення використання таких методів стратегічного аналізу, як модель п'яти конкурентних сил Портера, метод побудови ланцюга формування вартості, матриця «Дженерал Електрик — МакКінсі» й інших матричних моделей, які передбачають позиціонування напрямків діяльності підприємства за критеріями привабливості галузевого ринку або стадії життєвого циклу.

На сьогодні мають місце недоліки використання зазначених методів стратегічного аналізу у дипломних роботах студентів спеціалізації «Економіка підприємства». Основними із них є такі.

1. Результати їхнього застосування мають вигляд табличних або графічних ілюстрацій, взятих із мережі Інтернет, де здійснені певні корегування матеріалу з огляду на специфіку галузевого ринку. І такі результати є, як правило, недостатньо обґрунтованими.

2. При визначенні сили впливу чинників конкуренції або параметрів привабливості галузевого ринку використовуються, як правило, експертні оцінки або якісні характеристики.

Саме використання інструментарію мікроекономічного аналізу дає змогу уникнути цих недоліків, адже дисципліна оперує широким колом інструментів саме кількісної оцінки: ринкових входних бар'єрів, стану конкуренції та ін.

Прикладний інструментарій мікроекономічного аналізу може бути використаний і при написанні третього аналітичного підрозділу дипломної роботи магістра спеціалізації «Економіка підприємства». Звичайно, кількість таких тем є обмеженою. Лист 5 презентаційних матеріалів містить перелік тем, вибраних із орієнтовної тематики магістерських дипломних робіт [1, 2], при розкритті яких аналітичний інструментарій діагностування проблеми може бути розширений за рахунок специфічного інструментарію мікроекономічного аналізу.

На прикладі діагностування стану конкуренції в галузі та ідентифікації типу ринкової структури варто проілюструвати, як саме за формою можуть виглядати результати застосування інструментів мікроекономічного аналізу. Зокрема, результати визначення кількості галузевих підприємств, складу ринкових лідерів можуть бути представлені за формою ілюстрації на листі 6 презентаційних матеріалів. Показники рівня ринкової концентрації можуть бути узагальнені за формою ілюстрації на листі 7 презентації. Форми подання результатів ідентифікації ефекту масштабу, оцінювання рівнів вертикальної інтеграції, диверсифікації діяльності, диференціації продукції можуть виглядати аналогічно.

Особливої уваги при написанні дипломної роботи заслуговують методи економетричного моделювання. Необхідно відзначити, що такі методи можуть бути використані не тільки для аналізу характеристик попиту як атрибуту ринкової структури, але й при виконанні конструктивного розділу дипломної роботи шляхом поєднання із інструментарієм проектного менеджменту, зокрема, при прогнозуванні обсягів матеріальних, фінансових ресурсів, розрахунках фінансових показників проектів. Побудову регресійної залежності можливо здійснити у середовищі MS Excel із використанням пакету «Аналіз даних», де на основі введеної вхідної інформації можна отримати параметри регресійної залежності та основні характеристики якості отриманої регресійної моделі.

Інструментарій мікроекономічного аналізу може бути використаний не тільки при виконанні діагностичного та конструктивного розділів дипломної роботи студентів спеціалізації «Економіка підприємства» шляхом поєднання з інструментарієм стратегічного аналізу та проектного менеджменту, але й при написанні кваліфікаційних робіт студентами всіх галузей знань і спеціальностей, які вивчали дисципліну «Мікроекономіка».

Список використаних джерел

1. Магістерська програма «Менеджмент проектів і консалтинг»: навчально-методичний комплекс. [Кол. авт. під кер. Л.П. Батенко]. — К.: КНЕУ, 2013. — 440 с.

2. Магістерська програма «Стратегічний менеджмент»: навчально-методичний комплекс. [Кол. авт. під кер. А.П. Наливайка]. — К.: КНЕУ, 2013. — 438 с.

Ключові слова: професійні компетенції економіста, теоретичний аналіз, мікроекономічний аналіз, прикладний інструментарій, кваліфікаційні роботи магістрів

Keywords: professional economist's competences, theoretical analysis, microeconomic analysis, applied tools, master's works

Інтернет-адреса публікації: <http://ibe.kneu.org/uk/azmuk-l-a-shherbatyuk-o-m-vykorystannya-trykladnogo-instrumentariyu-mikroekonomichnogo-analizu-pry-vykonanni-kvalifikatsijnyh-robot/>

Олександр Грабовенко,

магістр економіки підприємства, аспірант кафедри стратегії підприємств
hrabovenko.oleksandr@kneu.ua

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ДИВЕРСИФІКАЦІЄЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ВИКЛИКИ У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО ЕКОНОМІСТА

Oleksandr Hrabovenko,

Master of Business Economics, Graduate Student of Business Strategy
hrabovenko.oleksandr@kneu.ua

ICT IN ECONOMIC MANAGEMENT OF DIVERSIFICATION OF BUSINESS: CHALLENGES IN THE TRAINING OF MODERN ECONOMISTS

Інноваційність економічного розвитку, що притаманна постіндустріальному типу економіки, дедалі сильніше впливає на господарську діяльність підприємств. Нові умови функціо-